

УДК 747: 727.1

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ БУДИНКІВ-ІНТЕРНАТІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

Студ. О. Є. Жук, гр. МгДі1-18
Науковий керівник к.т.н., доц. О. О. Сафронова
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Визначити тенденції формування будинків-інтернатів для людей похилого віку на основі аналізу зарубіжного досвіду.

Об'єкт дослідження – дизайн будинків-інтернатів для людей похилого віку.

Предмет – функціональне зонування, засоби дизайну інтер'єрів сучасних будинків-інтернатів для людей похилого віку.

Методи та засоби дослідження. Застосовано методи: літературно-системного аналізу, аналіз та узагальнення сучасного зарубіжного досвіду проектування та формування дизайну будинків-інтернатів для людей похилого віку.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Узагальнені сучасні ефективні методи формування простору будинків-інтернатів для людей похилого віку, що можуть бути застосовані при проектуванні аналогічних закладів в умовах України.

Результати дослідження. Провідні європейські країни, США, Австралія та країни Сходу активно беруть до уваги питання щодо забезпечення комфортних умов проживання людей похилого віку та впроваджують всі необхідні заходи в проектуванні та формуванні дизайну будинків даного призначення. Наразі у цих країнах існують різні типи таких будинків:

- Assisted living (проживання з наданням часткового догляду),
- Nursing Homes (будинки для людей похилого віку, які не спроможні доглядати за собою, де надають медичне обслуговування),
- Alzheimer's care (будинки для людей похилого віку з хворобою Альцгеймера),
- Long Term Care (довгостроковий догляд) та інші.

При цьому кожний такий проект обов'язково передбачає використання сучасних технологій, енергозберігаючих систем, а також повноцінного обладнання для забезпечення максимального комфорту літніх людей з різним ступенем активності [2].

Важливу роль у перебуванні в будівлі відіграє естетика простору, що впливає на психологічний стан літньої людини. Естетику простору визначає дизайнерське рішення форми, кольору та освітлення. У світовому досвіді є багато прикладів оригінальних архітектурних прийомів проектування будинків для людей похилого віку.

Наприклад, у будинку для літніх людей у Парижі, Франція, (Morangis Retirement Home) основною задачею архітектора та дизайнера було забезпечення комфортних умов проживання та створення оригінального архітектурного рішення, щоб уникнути появи негативних емоцій. Так, чотириповерхова будівля у формі літери Y розділена на три крила, де натуральне забарвлення дерев'яного фасаду комбінується з елементами відтінку охри (яскраво-жовтий колір на дверних і віконних рамах, навісах і деяких деталях інтер'єру), а інтер'єр відзначається різноманітністю об'ємів: різні за площею і призначенням простори чергуються один за одним. Кожен коридор закінчується великими вікнами, через які максимально потрапляє до приміщення природне освітлення, що дозволяє літнім людям вільно орієнтуватись та пересуватись у просторі [1].

В архітектурному рішенні будинку для літніх людей у Шеффау-ам-Вільден-Кайзер, Австрія, (Retirement and Nursing Home Wilder Kaiser) використаний органічний підхід до проектування – адаптація будівлі до гірського ландшафту та холодного клімату. Білий фасад розбавлений дерев'яними жалюзіями на вікнах, які при потребі виконують захисну роль від прямого сонця та холодного вітру. Всі тераси та приміщення будівлі повністю облицьовані природним матеріалом – обтесаним деревом. Приміщення групуються біля або навколо зимового саду для відпочинку, на який виходять вікна жилих кімнат, медпунктів, столових, залу [4].

У США в місті Сан-Франциско (The Dr George Davis Senior Building) будинок для афро-американських літніх людей є гарним прикладом організації великого простору, з вирішенням інтер'єру в сучасному етнічному стилі. Заклад U-подібний в плані і складається з двох прямокутних корпусів, пофарбованих в охристий колір (щоб відійти від буденної форми), об'єднаних центральною головною хвилеподібною будівлею білого кольору, що вносить динаміку в архітектурну форму. Між самими корпусами знаходиться двір для відпочинку з альтанками та насадженнями, за якими можуть доглядати люди похилого віку. Житлові кімнати розміщені на всіх чотирьох поверхах із забезпеченням можливості доступу людей з різним рівнем активності. В інтер'єрі та на фасаді використані етнічні афро-американські кольори, елементами декору стали розвішені на білих стінах, замість картин, панелі з абстрактними традиційними малюнками та орнаментами [3].

Модульний підхід у проектуванні архітектурного простору використаний в будинку для літніх людей у Лісабоні, Португалія. Комплекс даного містечка складається з п'ятдесят двох кубовидних будинків. Будинки повністю оснащені сучасними пристроями. Під час екстреного випадку (наприклад, людині стало погано) дах будинку-куба загоряється червоним кольором. Біля кожної оселі є зона відпочинку з лавкою та власним городом [5].

Висновки. Отже, сучасні тенденції формування будинків-інтернатів для людей похилого віку включають певні прийоми архітектурного проектування і дизайну. Залежно від категорії закладу, обов'язковою є організація, окрім житлового приміщення, повноцінної зони відпочинку (сад, альтанки, город), зони активного дозвілля (спортивний майданчик, басейн, салон краси) та окремої технічної зони.

Універсальними є використання модульного підходу до формування житлового простору (житлова комірka представляє собою окрему будівлю або блок у будівлі), впровадження спеціальних технічних пристроїв комунікації та обладнання для людей з різним ступенем активності, забезпечення всіх ергономічних та психологічних вимог.

У дизайні характерним є використання теплої палітри кольорів з можливими яскравими акцентами, віддання переваг сучасному та етнічному стилям, використанню натуральних матеріалів, як в інтер'єрі, так і в екстер'єрі та парковій зоні.

Ключові слова. будинок-інтернат для людей похилого віку, дизайн, проектування, сучасні технології, досвід, тенденція.

ЛІТЕРАТУРА

1. Губанов А. В., Чирва А. В. Тенденції формування сучасної архітектіри будинків престарілих : Збірник наукових праць ДонНАБА, – Донбаська національна академія будівництва і архітектури, Краматорськ, 2017. – С. 74–81.
2. Шавалиева А. А. Основные принципы проектирования жилья для пожилых людей. / А. Шавалиева // Тез. 61-й Республиканск. научн. конференции: / Казан. гос. архитектур.-д. ун-т. – Казань, 2009. – С. 31
3. David Baker creates apartment building for low-income seniors in San Francisco [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dezeen.com/2018/10/24/david-baker-creates-colourful-apartment-building-for-low-income-seniors-in-san-francisco/>
4. Retirement and Nursing Home Wilder Kaiser / SRAP Sedlak Rissland + Dürschinger Architekten [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.archdaily.com/889737/retirement-and-nursing-home-wilder-kaiser-srap-sedlak-rissland-plus-durschinger-architekten>
5. White rooftops turn red during emergencies at retirement home by Guedes Cruz Architects [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dezeen.com/2015/01/25/guedes-cruz-architects-retirement-home-lisbon-white-boxes-turn-red-emergencies/>